

ՆՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՅՈՒԹՅԱՆ
Հատոր 2, համար 2, 2008թ.

www.ysmu.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՏՈՒԼԻՉՍԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՌԻՍԿԻ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀԵՌԱԿՈՐ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻ ՀԵԱՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Դավիդյանց Մ.Վ., Էգրա Բարգիլայ, Նիազյան Լ.Գ.

Երևանի Միխիթար Հերացու անվ. բժշկական համալսարան, Երևան Հայաստան
ԱՄՆ հիվանդությունների վերահսկողության և կանխարգելման կենտրոն, ԱՄՆ
ՀՀ ԱՆ առողջապահության ազգային ինստիտուտ, Երևան, Հայաստան

Ci. botulinum-ի կողմից արտադրվող թույլը սուր նեյրոպարալիտիկ հիվանդության առաջացման պատճառ է դառնում, որը կարող է նույնիսկ ունենալ մահվան ելք: Քանի որ կլինիկական ախտանշանները լավ նկարագրված են, քչերին է հայտնի բոտուլիզմի հետևանքով առաջացած հեռավոր հետևանքների մասին: Հիվանդությունից մեկ տարի անց իրականացված բոտուլիզմի 34 դեպքերի հետազոտությունը, կապված շնչառական բարդությունների հետ, ցույց է տվել, որ հիվանդների 68% տառապում են թեթև հոգնածությունից, իսկ 46% տառապում են արտահայտված շնչառական խանգարումից (դիսպնոե):

Քանի որ Հայաստանը համարվում է բոտուլիզմի ամենամեծ դեպքեր ունեցող երկրներից մեկը, հիվանդների ուսումնասիրությունը այս տարածաշրջանում կարող է ծառայել արժեքավոր ինֆորմացիայի աղբյուր՝ բոտուլիզմի հետ կապված հեռավոր հետևանքների հետազոտման նպատակով:

Հիվանդության բացի հեռավոր հետևանքների հայտնաբերման նպատակից, զուգահեռ հետապնդվելու է նաև երկրորդ կարևորագույն նպատակը՝ Հայաստանում բոտուլիզմի հետ կապված ռիսկի գործոնների ուսումնասիրությունը (այն կոչվելու է՝ «Ռիսկի գործոնների ուսումնասիրություն»): Հիշյալ հետազոտության արդյունքում կսահմանվեն բոտուլիզմի թունավորման հետ կապված ռիսկի գործոնները, որի հիման վրա կմշակվի հասարակությանն ուղղված «ՀՂՈՒՄ» Հայաստանում բոտուլիզմի կանխարգելման նպատակով:

ՀՀ ԱՆ Ազգային առողջապահության ինստիտուտը համագործակցելով ԱՄՆ-ի հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոնի (CDC, Atlanta) հետ, իրականացնում է 3-ամյա գիտական ծրագիր՝ բոտուլիզմի ախտորոշման և վերահսկման բարելավման նպատակով: